

Красиво

і страшно водночас

Бесіда з актрисою **Настею Сердюк**

— Юна красива актриса після закінчення театрального інституту приходить в академічний театр. Які в неї переваги перед колегами і які мінуси?

— Фахова недостатність. Коли у сформовану труп, де вже є чимало гарних акторів, які знають багатство можливостей самопомогти у складних ситуаціях, користуючись вивіреною акторською технікою, приходить молодий актор, який не знає нюансів технічних і психологічних, то він не є у виграшній ситуації.

— Хтось з трупи заважав?

— Мені поталанило. Мені допомагали. Звичайно, спочатку дуже важко, адже ніколи не буває так, щоб прийшов артист і зразу всі: «Ах!» Того, що дано Богом, виявляється недостатньо і доводиться довго вчитися.

— Допомогали вчитися актори чи режисер?

— Спочатку, звичайно, режисер. Перша робота була у Дуки в «Без вини винні». Я грала Шалавіну. Мала власне бачення, але Дука мені дуже допомагала в деталях, відсікала зайве і спрямовувала акторський пошук у потрібному напрямку. Актор без цього погляду режисера — ніщо. І навпаки. Коли є взаємодія між цими основними ланками, тоді виходить щось справжнє в театрі.

— З ким із режисерів та акторів було працювати найцікавіше?

— З акторів — з Роговцевою. Далі — Дрозд, Паперний... Найцікавіше і найкорисніше співпрацювати з тими, хто вже добре володіє ремеслом. Звичайно, крім того, що це дуже талановиті люди. Коли я прийшла в театр, той шлях вдосконалення, який вони пройшли, лежав переді мною.

Вони допомогли зрозуміти «як». Як зробити реальністю те, що ти тільки відчуваєш. Щоб твої думки і почуття оформилися у зрозумілу глядачеві мову.

Адже чим відрізняються кіно і театр? У кіно ти зробив 6-7, хай 20 дублів (рідко, але таке буває) — і все. А в театрі потрібно повторювати одне й те ж упродовж років. Коли роль уже приїдається, акторові потрібно відкрити для себе технічно щось таке, що допомагає знову і знову бачити перспективу ролі.

— В якій виставі ви з Роговцевою були партнерами?

— Найперша — «Загадка дому Верньє». Я побачила тоді поряд, близьенько, як саме все робиться.

— Була така переломна вистава, коли відчула: ну, тепер ця сцена моя?

— Тепер я розумію, що це взагалі неможливо. Деколи щось гарно вийде і думаєш собі: це вже назавжди. І варто людині заспокоїтися в такий момент, стає важко переходити до іншої роботи. Бо в кожній наступній виставі, навіть репетиції — починаєш заново. Потрібно доводити собі та іншим знову і знову, що минула удача не була випадковістю, що ти зможеш це хоча б повторити, а то й — зробити точніше.

— Початок та успішне продовження кар'єри в академічному театрі. Чи в глибині душі ніколи не виникало бажання спробувати себе в театрі експериментальному, пошуковому?

— В мене була можливість займатися експериментальним театром, але я вибрала інше. Мені здавалося, що тут, в цьому театрі, усе більш справжнє. Гра всерйоз.

Анастасія Сердюк — актриса театру і кіно. Закінчила КДІТМ ім. І.Карпенка-Карого у Миколи Рушковського. З 1991 — актриса Київського театру російської драми імені Лесі Українки. Ролі у виставах: Шалавіна у «Без вини винні» О.Островського, режисер І.Дука; Хетті у «Дамі без камелій» Т.Реттігана, режисер Р.Віктюк; Івонна в «Загадці дому Верньє» за А. Крісті, режисер Н.Батуріна; Ніна Зарічна у «П'яти пудах кохання» за «Чайкою» А.Чехова, режисер Е.Митницький; Ольга у «Метеорі» Ф.Дюрренматта, режисер Володимир Петров; Юлія у «Фернандо Крап написав мені цього листа...» Т.Дорста, режисер М.Резнікович; Анна Болейн у «Королівських іграх» Г.Горіна, режисер О.Лисовець; Раймонда у «Блосі у вусі» Ж.Фейдо, режисер А.Віднянський. Знімалась у фільмі «Страчені світанки», режисер Г.Кохан, серіалі «Наїзд».

■ Анастасія Сердюк — Раймонда у виставі «Блоха у вусі» Жоржа Фейдо. Режисер Атілла Віднянський.

■ Ада Роговцева — Паола та Анастасія Сердюк — Хетті у виставі «Дама без камелій» Т.Реттігана. Режисер Роман Віктюк.

— Не виникає бажання щось змінити, поспробувати себе в іншій естетиці, на іншій сцені, побродити, не покидаючи рідного театру?

— Ні.

— Повна реалізація?

— Моментами — так. Іншого варіанту для себе я не бачу. Все, що в мене є, — мене влаштовує, подобається.

— Чи відчуваєш різницю в роботі на малій сцені і на великій, з різними режисерами, з різною драматургією? Мені сподобалася твоя роль у п'єсі Дорста на малій сцені.

— На малій сцені важче — поряд глядач, зовсім поряд. Видно найменшу фальш, навіть секундну. На великій

не зафіксувати. А на малій сцені спостерігаєш.

— Як це можливо — бути в ролі і разом з тим спостерігати реакцію глядача? Чи тут якась акторська таємниця?

— Актори завжди відчувають реакцію. Типове в хорошому сприйнятті вистави — тиша. Тиша, правда, теж буває різна, наприклад, на початку вистави глядачі спокійні і зосереджені завжди. Потім починають ворухитися, повертатися, розглядати одне одного. Але деколи тиша буває така, коли відчуваєш погляди всіх. У великому залі це теж відчувається, але його важче «зібрати».

— Яку роботу вважаєш найцікавішою або найбільш результативною?

— У виставі «Фернандо Крап написав мені цього листа...» за Дорстом на малій сцені мені було дуже цікаво працювати з Резніковичем. І вистава має успіх. З Митницьким у «Чайці» було цікаво.

— Яка різниця між цими двома режисерами, чи відрізняються принципи роботи з актором?

— Спільне — що і один і другий професіонали. А підходи до п'єс різні. Резніковичу в розборі п'єси, в початковому періоді роботи — рівних немає. Обговорюються найдрібніші деталі, наприклад, минуле життя твого персонажа. Спочатку я не розуміла — навіщо? Але коли виходиш на сцену, і коли в сто п'ятий раз повторюєш одне й те ж, — стаєш тоді вдячним режисерові за нюанси застольного періоду. Починаєш згадувати про свого героя все, що розказував режисер, і минається стопор.

— Багатьом акторам ще донедавна завжала умовність, наприклад лідерівського сценографічного простору. Акторів виховують за системою Станіславського, а драматургія, сценографія, інші компоненти театру в своєму розвитку на неї не зважають. Була в тебе практика поєднання реалізму з іншою умовністю?

— В того ж Дорста — особлива умовність. Не так давно виставу «Фернандо Крап написав мені цього листа...» ми цілком випадково зіграли без музики. Тоді я зрозуміла, що вона зроблена так, що її можна зіграти без музики, без світла, де завгодно й будь-коли.

Ця вистава незвична тим, що глядач приходить в театр, а його саджають у холі на тверді лави. Він думає: ну, влип. Він не знає, чого чекати. Минає година і п'ятнадцять хвилин дії (тривалість вистави) — і сто людей стоять зі сльозами на очах та кричать «браво» не тому,

■ Анастасія Сердюк — Ніна Зарічна та Георгій Дрозд — Тригорін у виставі «П'ять пудів любові» за «Чайкою» Антона Чехова. Режисер Едуард Митницький.

сцені відстань дає змогу якось призупинитися і вхопити повітря. Є моменти, коли я відчуваю, що в цю хвилину я працювала не з повною віддачею (просто не вдалося чи щось завадило) — мені в таких випадках на малій сцені страшенно соромно, бо я спостерігаю, що вони це бачать. Але переваги малої сцени в тому, що очі в очі бачиш зацікавленість людей, і цю приємність неможливо передати словами. Це велике акторське задоволення. Такі піки, коли всі сидять захоплені, бувають рідко, але бувають, — і я це бачу. Коли 800 глядачів на далекій відстані, то особливого ефекту під час вистави можна і

що так прийнято в театрі, а щиро. Цей момент перетворення глядача з людини, що нудьгує і якій запропонували не зовсім зручне місце, в людину захоплену — є дуже дорогим для актора.

Я ще грала у виставі Віктюка «Дама без камелій». Мене ввели, коли пішли з театру Погорелова з Ісаєвим. Мені дуже подобалася вистава, особливо робота Погорелової, і я мріяла там грати. Байдуже навіть було, гарно чи погано це в мене вийде. Мрія збулася, і казали, що вдало.

— У театрі багато сильних акторів різного віку. Ти розповіла про вплив і допомогу середнього покоління. Чи взяла ти щось від найстарших?

— Як приклад впливу можу навести Швідлер. Це актриса від Бога. І я мала щастя в «Метеорі» спостерігати, як вона працює. Є чому повчитися. Вона пропонує дуже багато, а режисер тільки вибирає. Варіантів безліч.

— Тільки від Бога. Чи спрацьовує величезний досвід?

— Звичайно, досвід. Моя мама Ірина Буніна — також вражаюча актриса, і я вчилася в неї, бачила, як вона працює. Якщо бачиш гарні приклади, а також маєш як актор притаманне тільки тобі, тоді можна щось виліпити.

— Можливо, така зараз соціальна ситуація, але в репертуарах театрів, у тому числі вашого, з'являється все більше легкої драматургії. Цікаво працювати в комедіях?

— «Таємниці Мадридського двору» — комедія. Глядачі чекають комедії, вони прагнуть сміятися, відпочити від цього страшного життя. Ми живемо не в кращі часи. Вони хочуть відчувати щось добре, радісне. Мені подобається, коли людям в залі весело.

— В якому жанрі відчуваєш повнішу реалізацію своїх можливостей?

— В різних. Драма драмою, але коли в тебе виходить ще й комічне — це прекрасно. Не виходить — треба пробувати не один раз. Якщо ніяк — тоді вже відступати.

— Був досвід роботи в кіно?

— Був у Григорія Кохана, в Олега Гойди. Недавно був знятий серіал, 8 серій по півгодини. Має назву «Наїзд». Там зіграла головну роль. Також цікаво.

— Театр головніше?

— І те, й інше. Хоча в якихось випадках можливо реалізуватися тільки у театрі. В театрі ти персонально

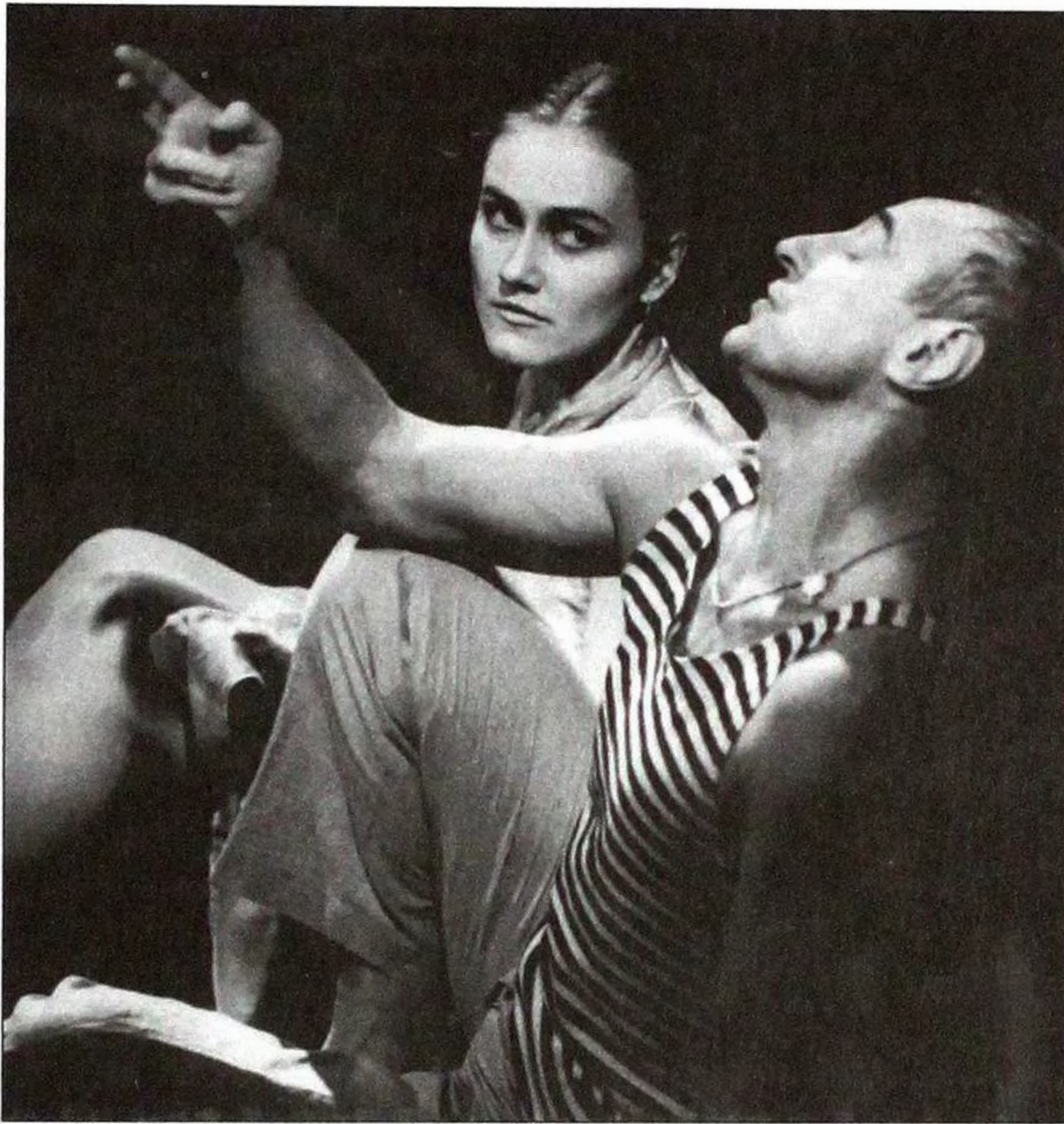
відповідаєш за якусь частину роботи, а в кіно багато залежить від оператора, монтажу, режисера. Ти актор тільки біля камери, а не безпосередньо біля глядача.

— Є хобі?

— Немає. Немає часу — репетиції і вистави, вранці і ввечері. Я дитини не бачу. Виходить, що я тут, в театрі, живу. Це красиво і страшно водночас.

— Допомагає чи заважає, коли супутник життя є партнером на сцені? Адже твій чоловік — теж актор.

— Чесно кажучи, не замислювалася над цим. Напевне, як коли. Якщо хороший актор — то тільки допомагає.

— Думаю, Дрозд — прекрасний актор.

— Це неможливо приховати.

— Які плани в театрі?

— Оксана Мележкіна репетирує «Електру». Я граю Клетемнестру. Дуже незвично, такого в нас ще не було. Принаймні, особисто для мене. Незвично за атмосферою, стилем, естетикою... за всім. Думаю, глядач оцінить. У крайньому випадку, не пропустить.

— Хотіла б, аби твоя дитина працювала в театрі?

— Ні. Хіба що в крайньому випадку, коли вона буде думати, що я знущаюся, пропонуючи інший життєвий шлях. Але хай би вона була розумнішою.

Розмову вів Орест Очевидець. Червень, 2000